یادداشت

کاظم بجنوردی و شریفه محمدی

ادامه از صفحه اول

تردیدی ندارم که ایشان به‌عنوان یک قاضی باتجربه و پرسابقه از صدور حکم اعدام با چنین دادنامه‌ای شگفت‌زده می‌شود و وقتی بیشتر متحیر خواهند شد که این دادنامه در دیوان هم تأیید شده است. طبق قوانین متعدد ایران، انتشار آرای محاکم بلامانع است. در اصل ۱۶۵ قانون اساسی، این اصل اطلاق دارد: «محاکمات، علنی انجام می‌شود و حضور افراد بلامانع است». درواقع منع انتشار عمومی یک استثنا است، نه قاعده. در اصل ۱۶۸ قانون اساسی درباره دادرسی‌های مطبوعاتی و سیاسی هم بر این اصل تأکید شده است. طبق ماده ۶۵۳ قانون آیین دادرسی کیفری: «قوه قضائیه موظف است اطلاعات زیر را از طریق «درگاه ملی قوه قضائیه» ارائه کند و آنها را روزآمد نگه دارد. بند ت: آرای صادره از محاکم درصورتی‌که به تشخیص قاضی اجرای احکام خلاف عفت عمومی یا امنیت ملی نباشد، به صورت برخط (آنلاین) برای تحلیل و نقد صاحب‌نظران و متخصصان با حفظ حریم خصوصی اشخاص». قانون شفافیت قوای سه‌گانه، دستگاه‌های اجرائی و دیگر نهادها، نیز همه دستگاه‌ها ازجمله قوه قضائیه را موظف کرده که داده‌ها و اطلاعات ذیل را که مربوط به آن دستگاه است، از طریق سامانه‌های مربوط به خود منتشر کرده و در دسترس عموم قرار دهند و به طور مشخص درباره قوه قضائیه می‌گوید «همه آرای قطعی مراجع قضائی و شبه‌قضائی با رعایت موازین امنیتی و شرعی و حفظ اطلاعات شخصی». در «قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» نه‌تنها نهادها را موظف به در دسترس قراردادن اطلاعات کرده، بلکه در ماده ۲۲ ممانعت یا خودداری از ارائه اطلاعات به درخواست شهروندان را جرم‌انگاری کرده است. در بند پ ماده ۵ سند امنیت قضائی نیز می‌گوید: «آرای قطعی دادگاه‌ها با هدف تحلیل و نقد صاحب نظران و متخصصان به صورت کامل ضمن حفظ حریم خصوصی اشخاص در تارنمای قوه قضائیه منتشر و در دسترس عموم قرار می‌گیرد»؛ بنابراین قوه قضائیه بنا بر نص قوانین باید احکام را انتشار عمومی بدهد، به‌ویژه وقتی موجب آثار اجتماعی و سیاسی است و لایه‌هایی از جامعه نسبت به موضوع حساسیت دارد. ازاین‌رو درخواست می‌کنم متن دادنامه شریفه محمدی طبق قوانین یادشده، انتشار عمومی بیابد. من معتقدم دادنامه شریفه محمدی حتی نیازی به نقد حقوقی هم ندارد و انتشار متن خام آن به اندازه کافی برای آشکار ساختن درجه سستی یا استحکام رأی کفایت می‌کند. شریفه محمدی به اتهام عضویت در گروه کومله محکوم به اعدام شده، درحالی‌که طبق ماده ماده ۲۸۷ قانون مجازات اسلامی، صرف «بغی» کافی نیست و «در صورت استفاده از سلاح، اعضای گروه باغی به مجازات اعدام محکوم می‌شوند». او نه‌تنها مسلح نبوده و هیچ سلاحی نداشته، بلکه عضو کومله هم نبوده و عضو «کمیته هماهنگی برای کمک به ایجاد تشکل‌های کارگری» بوده که این کمیته هیچ‌گونه فعالیت مسلحانه نداشته و در سال ۱۳۸۴ با امضای چهار هزار نفر کارگر از وزارت کشور درخواست صدور مجوز فعالیت کرده‌اند. هرچند با درخواست آنان موافقت نشده و به گزارش خود ضابطان این تشکل از سال ۱۳۹۰ به بعد رو به افول بوده و فعالیت چندانی نداشته و ده‌ها عضو این گروه در این سال‌ها آزادانه زندگی می‌کنند و بعضی از آنها که به اتهام عضویت در این تشکل محکوم شده بودند، تبرئه شده‌اند. من هم تردیدی ندارم که کومله یک گروه تروریستی است و در حملات جنایت‌کارانه اخیر به ایران عزیزمان بخشی از ستون پنجم دشمن بوده و عضویت در آن جرم است، اما خانم محمدی عضو کومله نبوده و طبق دادنامه، بعضی از اعضای تشکل هماهنگی گرایش به کومله داشته‌اند که بر فرض صحت آن، دلیلی بر وابستگی کمیته هماهنگی به گروه تروریستی کومله نیست و عضویت شریفه محمدی یا ارتباط با یکی از اعضای ان که گرایش به کومله داشته، به‌تنهایی دلیل بر مجرمیت نیست و بر فرض هم که دلیل بر مجرمیت باشد، دلیل بر حکم اعدام نیست. چه‌بسا سه زن نام‌برده، مخالف وضع موجود یا حتی مخالف حکومت هم باشند اما این مخالفت هم دلیل بر مجازات اعدام نیست. شریفه محمدی زنی است دارای همسر و فرزند و نمی‌توان یک خانواده را با چنین حکمی در معرض فروپاشی قرار داد. اعمال ماده ۴۷۷ قانون آیین دادرسی راه‌حل قانونی و موجهی است که ریاست قوه قضائیه می‌تواند حکمی را که خلاف بیّن شرع و قانون است، مورد اعاده دادرسی قرار دهد و کدام «خلاف بیّن شرع» بالاتر از سلب حیات برای کسی که مستحق آن نیست؟ (بعدا در فرصت دیگری بحث فقهی و حقوقی مستقلی درباره بغی و انطباق‌نداشتن برخی از احکام صادره با آن خواهم داشت).

امروز در پایان دیداری که با آقای بجنوردی داشتم، وقتی گفتم دیدارمان الهام‌بخش یک مقایسه و یادداشتی درباره این موضوع شد و توضیحی درباره پرونده آنها و راهکار قانونی اعمال ماده ۴۷۷ از سوی رئیس قوه قضائیه برای نقض حکم اعدام مطرح کردم که فقط حکم اعدام نقض خواهد شد، اما آنان را با احکام حبس طولانی روبه‌رو می‌کند که پیگیری حقوقی آن فرایند دیگری می‌طلبد، آقای بجنوردی می‌گفتند من هم با توجه به تجربه‌های متعدد در دوران رژیم شاه و اشرافی که بر منابع دینی و فقهی دارم، صدور حکم اعدام برای این موارد را ناموجه می‌دانم و می‌توانید این حرف را از قول من هم منعکس کنید.

گزارش «شرق» از برخورد با آموزگاران باسابقه به دلیل فعالیت صنفی

پرونده باز معلمان

یکی از معلمان اخراج‌شده: اعتراض ما به شانه‌خالی‌کردن دولت از عمل به اصل ۳۰ قانون اساسی، شرایط معیشتی معلمان، کالایی‌سازی آموزش و طبقاتی‌کردن آن، فعالیت‌های مافیای کنکور و سوختن نسل‌های آینده در آتش این نوع بی‌تدبیری‌ها بود

شادی مکی

پرونده معلمان همچنان باز است و روی میز دادگاه‌ها و آموزش و پرورش دست به دست می‌شود. معلمان می‌گویند فقط فعالیت‌های صنفی و قانونی می‌کنند، اما اتهامات دیگری به آنها وارد شده است. به گفته محمد حبیبی، سخنگوی شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران، دولت چهاردهم نتوانسته است تغییری در سیاست‌های برخورد با معلمان ایجاد کند.

افشین رزمجویی، یکی از معلمان بازنشسته شیرازی که بعد از ۳۱ سال معلمی، به گفته خودش دوران حبس با پابند الکترونیکی را می‌گذراند، به «شرق» می‌گوید: «ما معلمان در استان فارس ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۱ اعتراضات مسالمت‌آمیزی برگزار کردیم. اعتراض ما در آن تجمع صرفا ابعاد آموزشی و صنفی داشت و در چارچوب قوانین بود؛ یعنی اعتراض به مواردی مانند رعایت‌نشدن اصل ۳۰ قانون اساسی که آموزش رایگان و بهینه و آموزش اجباری و... در این اصل مستتر است. با این حال تعدادی از معلمان حاضر در تجمع آن روز ازجمله من، بازداشت شدیم. این در حالی است که تجمعات مسالمت‌آمیز طبق اصل ۲۷ قانون اساسی غیرقانونی نیست». او ادامه می‌دهد: «ما در تجمعات تذکر می‌دادیم در کشوری که ۹ درصد منابع دنیا و یک درصد جمعیت جهان را دارد، معلمان نباید با چنین سطحی از معیشت زندگی کنند که مجبور به داشتن شغل دوم و سوم باشند. یا مثلا اعتراض می‌کردیم که باید اصل ۳۰ قانون اساسی اجرا شود. تأکید ما بر این بود که در صورت حل‌نشدن این مشکلات، معضلات ناشی از آن بالاخره خود را جایی نشان می‌دهد». این معلم در دادگاه بدوی به اتهام «اقدام علیه امنیت کشور» به تحمل پنج سال حبس محکوم و این حکم در دادگاه تجدیدنظر هم تأیید شد. این رأی اما در دیوان عالی کشور نقض و در شعبه هم‌عرض به دو سال حبس کاهش یافت و او از ۲۹ آبان ۱۴۰۲ به زندان عادل‌آباد شیراز منتقل شد. رزمجویی ۲۳ بهمن ۱۴۰۲ با پابند الکترونیکی از زندان خارج شد: «مسافتی که اجازه دارم با پابند طی کنم نباید بیش از هزار متر از محل سکونتم فاصله داشته باشد. امسال توانستم در مدرسه غیرانتفاعی کلاس بردارم. ساعت پنج صبح پابندم را در شارژ می‌گذاشتم و شش‌ونیم صبح هم به مدرسه می‌رفتم. شارژ این دستگاه تا ساعت ۱۲ ظهر تمام می‌شد و به همین دلیل مرتب از زندان با من تماس می‌گرفتند و شرایط بدی سر کلاس ایجاد می‌کرد. از سوی دیگر نمی‌توانم مقابل دانش‌آموزان پابند را به شارژ بزنم و به آنها ماجرا را توضیح بدهم».

عکس: احمد ظهرابی/ ایسنا

اخراج بعد از ۲۰ سال تدریس

محمود ملاکی، عضو هیئت‌مدیره و از مؤسسان کانون صنفی معلمان استان بوشهر، بعد از ۲۰ سال خدمت به دانش‌آموزان بوشهری با حکم اخراج از سوی هیئت نظارت بر تخلفات اداری اداره کل آموزش و پرورش این استان مواجه شده است. او به «شرق» می‌گوید: «به واسطه فعالیت‌های صنفی و دفاع از حق آموزش رایگان و باکیفیت برای همه دانش‌آموزان کشور بارها بازداشت شدم. در آذرماه ۱۴۰۱ هم‌زمان با اعتراضات در حالی که در محل کارم بودم و در این اعتراضات حضور نداشتم، بازداشت شدم. همراه با بازداشت یک قرار نظارت قضائی هم از طرف دادسرای عمومی و انقلاب بوشهر برایم صادر شد که براساس آن و با تأیید هیئت نظارت بر تخلفات اداری استان با انفصال از خدمت به مدت شش ماه مواجه شدم. بعد از مختومه‌شدن این پرونده و صدور قرار منع تعقیب، در سال ۱۴۰۲ خواستار بازگشت به آموزش و پرورش شدم که نه‌تنها با آن موافقت نشد، بلکه آموزش و پرورش استان حکم اخراجم را در سال ۱۴۰۲ صادر کرد. این حکم به تأیید وزارت آموزش و پرورش هم رسید». او تأکید می‌کند که صرفا فعالیت‌های صنفی و آموزشی داشته است: «اعتراض ما به شانه‌خالی‌کردن دولت از عمل به اصل ۳۰ قانون اساسی، شرایط معیشتی معلمان، کالایی‌سازی آموزش و طبقاتی‌کردن آن، فعالیت‌های مافیای کنکور و سوختن نسل‌های آینده در آتش این نوع بی‌تدبیری‌ها بود». به گفته ملاکی، براساس قوانین، فعالیت صنفی جرم نیست و همه فعالیت‌های آنها هم مستند به قانون اساسی بوده است. این معلم که فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد رشته زیست‌شناسی با گرایش ژنتیک است، حالا به دلیل سوابقی که برایش ایجاد شده حتی نمی‌تواند در مراکز خصوصی مرتبط با رشته‌اش مشغول به کار شود: «هرجا می‌روم، وقتی از سوابقم باخبر می‌شوند، استخدامم نمی‌کنند و می‌گویند دنبال دردسر نیستیم. حالا چاره‌ای ندارم جز اینکه در باغ پدری، کشاورزی کنم و روزگار را چنین بگذرانم. اما ما به درستی و قانونی‌بودن اقدامات‌مان که ایجاد و بسط عدالت آموزشی است، ایمان داریم».

معلم زندانی در انتظار مرخصی

ابوالفضل خوران، یکی دیگر از معلمانی است که در اراک زندانی است. یکی از نزدیکان او به «شرق» می‌گوید «ابوالفضل» بعد از ۱۸ سال فعالیت به‌عنوان معاون مدرسه، در زندان اراک روزگار می‌گذراند: «مزار پدر ابوالفضل در نزدیکی مزار یکی از جان‌باختگان اعتراضات ۱۴۰۱ قرار داشت. ابوالفضل برای خواندن فاتحه برای این جوان بر سر مزارش رفت. همان زمان عده‌ای دیگر هم برای ادای احترام بر سر مزار این جوان حاضر بودند اما آنها شیوه دیگری در پیش گرفته بودند. به هر حال تصاویر موجود از آن لحظه هم نشان می‌دهد که ابوالفضل هیچ همراهی‌ای با آن گروه نداشت و فقط فاتحه‌ای خوانده بود. اما پس از انتشار فیلم‌ها، او را دستگیر کرده و برایش پرونده تشکیل دادند. در حال حاضر از آن ۹ نفر که همگی اتهام توهین به مقدسات را داشته‌اند، فقط ابوالفضل به همین اتهام زندانی است و سایرین آزاد شده‌اند». ابوالفضل در حال حاضر بعد از طی فراز و نشیب بسیار به پنج سال و یک روز حبس محکوم شده و یک سال انفصال از خدمت هم به محکومیت‌های او اضافه شده که البته مدت آن به پایان رسیده است: «قرار بود خودش را به آموزش و پرورش معرفی کند و اقدامات لازم را انجام دهد اما به او مرخصی ندادند. ابوالفضل همچنین به مشکلی در ناحیه گوش مبتلا شده که به جراحی نیاز دارد اما باز هم به او مرخصی ندادند. حتی پزشک بیمارستان هم اعلام کرد که باید او را به خارج از زندان ببرند تا مرحله درمان را طی کند. در جنگ ۱۲روزه هم شرایط بدتر شد، تماس تلفنی به دو بار تماس هشت‌دقیقه‌ای کاهش یافت در حالی که قبلا به این صورت نبود و هر قدر که می‌خواستند می‌توانستند با خارج از زندان مکالمه تلفنی داشته باشند».

دفاع از دانش‌آموز جرم نیست

کوکب بداغی‌پگاه، معلم ایذه‌ای است که این روزها منتظر رأی دادگاه تجدیدنظر است. بداغی به «شرق» توضیح می‌دهد: «از سال ۱۴۰۰ تجمعات مرتبط با رتبه‌بندی معلمان اوج گرفته بود؛ تجمعاتی که همیشه با فراخوان شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی معلمان شکل می‌گرفت. من هم از افرادی بودم که در تجمعات صحبت می‌کردم. از اوایل دی‌ماه ۱۴۰۰ تاکنون اما بابت همین موضوع بارها احضار شدم. اوایل ۱۴۰۱ بود که در یکی از پرونده‌هایم تبرئه شدم، اما با شروع اعتراضات ۱۴۰۱ من هم نسبت به مواردی که البته مرتبط با دانش‌آموزان بود، اعتراض کردم». او ادامه می‌دهد: «به دلیل همین موضوع تشکیل پرونده برای من انجام شد که در نهایت ۱۷ دی ۱۴۰۳ حکم شش سال زندان برایم صادر شد». بداغی جز حکم زندان با حکم انفصال از خدمت هم مواجه شده است: «زمانی که به دادگاه رفت‌وآمد می‌کردم، اداره کل هیئت تخلفات اداری خوزستان با این عنوان که شما مردم را تشویق به حضور در اعتراضات می‌کردید، برایم حکم سه ماه انفصال از خدمت صادر کرد. بعد از اعتراض حکم این مدت به یک ماه کاهش یافت و من از مرداد ۱۴۰۱ به مدت یک ماه از خدمت منفصل شدم. بعد از این مدت هیچ فعالیتی نداشتم، اما بار دیگر چهار ماه انفصال از خدمت برایم صادر شد که این مدت را هم سپری کردم و به پایان رسید. حالا هم اقدامات لازم برای بازگشتم به مدرسه از مهرماه انجام شده است. حتی به مدت سه سال رتبه‌بندی‌ام را حذف کردند، سه ماه حقوقم از ۱۴ میلیون تومان به یک میلیون تومان رسید. بعد از ۲۰ سال خدمت به عنوان معلم، با این حجم از مسئله مواجه شده‌ام».

بازداشت در تجمع روز معلم

محمد حبیبی، سخنگوی شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران، در گفت‌وگو با «شرق» تأکید می‌کند که آمار مشخص و روشنی از تعداد معلمانی که بعد از اعتراضات ۱۴۰۱ از آموزش و پرورش اخراج شدند، در دست نیست. بسیاری از افراد هم بنا بر ملاحظاتی علاقه‌مند به رسانه‌ای‌کردن وضعیت خود نیستند. او درباره پرونده‌های تشکیل‌شده توضیح می‌دهد: «در تجمعی که امسال به مناسبت روز معلم برگزار شد، تعدادی از همکاران در تهران بازداشت و بعد از مدتی با قرار وثیقه آزاد شدند. این افراد در حال حاضر منتظر برگزاری دادگاه هستند. در شهرستان‌ها هم شاهد احضار فعالان صنفی بودیم و حتی خبرهایی مبنی بر بازداشت‌های کوتاه چندساعته هم به دست ما رسید». به گفته حبیبی، دولت چهاردهم هیچ‌گونه تغییری در سیاست‌های خود در زمینه تعامل با تشکل‌های صنفی مستقل نداشته و تا به حال هیچ دعوتی از سوی دولت یا آموزش و پرورش برای شنیدن نقدها و مطالبات این تشکل‌ها انجام نشده است.

خبرخوان

هشدار گرما برای تهران

ایسنا: اداره کل هواشناسی استان تهران با صدور هشدار سطح زرد از «رخداد موج گرمایی» خبر داد. شرایط پیش‌رو افزایش نسبی دما در اغلب نواحی استان تهران به‌ویژه نیمه جنوبی و ماندگاری توده هوای گرم است که از روز سه‌شنبه (۲۸ مرداد) شروع می‌شود و تا یکشنبه هفته آینده (دوم شهریور) ادامه خواهد داشت. هشدار سطح زرد به این معنی است که پدیده‌ای جوی رخ خواهد داد که ممکن است در سفرها و انجام کارهای روزمره اختلالاتی را ایجاد کند. این هشدار برای آگاهی مردم صادر می‌شود تا بتوانند آمادگی لازم را برای مواجهه با پدیده‌ای جوی داشته باشند که از حالت معمول کمی شدت بیشتری دارد. از سوی دیگر مسئولان نیز در جریان این هشدارها قرار می‌گیرند تا اگر لازم باشد تمهیداتی را بیندیشند. رخداد موج گرمایی، افزایش مصرف حامل‌های انرژی را به همراه خواهد داشت و منجر به افزایش شاخص پرتو فرابنفش نیز خواهد داشت.

راه‌اندازی پویشی برای آسیب‌دیدگان جنگ

ایسنا: رئیس سازمان داوطلبان جمعیت هلال‌احمر با اشاره به پویش «خانه‌ات آباد هم‌وطن» گفت: «تاکنون چند میلیارد تومان برای کمک به بازسازی و خرید وسایل تخریب‌شده آسیب‌دیدگان جنگی در کشور جمع‌آوری شده و این پویش همچنان ادامه دارد». محمدجواد عزتی در توضیح بیشتر گفت: «بعد از حملات جنایتکارانه رژیم صهیونی به کشورمان، مردم زیادی از ما سؤال می‌کردند که چگونه می‌توان به افرادی که خانه‌هایشان در این حملات تخریب شده کمک کرد تا هرچه زودتر زندگی‌شان به حالت اولیه بازگردد و بازسازی‌ها انجام شود». او افزود: «بعد از پایان جنگ، ما بررسی‌هایی انجام دادیم و مشخص شد که می‌توان برای کمک به این آسیب‌دیدگان جنگی که خانه یا وسایل‌شان از بین رفته است، از ظرفیت مردم و خیرین استفاده کرد؛ بر همین اساس ما پویش «خانه‌ات آباد هم‌وطن» را راه‌اندازی کردیم. این پویش بعد از جنگ به راه افتاد و تاکنون با مشارکت بسیاری از مردم و خیرین، چندین میلیارد تومان وجه نقد برای کمک به آسیب‌دیدگان جمع‌آوری شده است. همچنین برخی شرکت‌های ساختمانی نیز به ما اعلام کرده‌اند که می‌توانند در بازسازی یا ساخت این خانه‌های آسیب‌دیده کمک کنند؛ مثلا می‌توانند مصالحی مانند سیمان یا کاشی را تأمین کنند». عزتی گفت: «در راستای همین پویش، با بعضی از شرکت‌های محصولات لوازم خانگی وارد گفت‌وگو شده‌ایم که بتوانیم در راستای مسئولیت اجتماعی، لوازم خانگی از قبیل یخچال، گاز و... را برای آسیب‌دیدگان فراهم کنیم».

جدول ۵۱۲۴ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- سوم- تک‌نوازی در موسیقی- از نشانه‌های ضربه مغزی است ۲- گرانبها و قیمتی- طاقت- الهه عشق و زیبایی ۳- علمای روحانی روی دوش می‌اندازند- سخن‌گفتن- راهنمایی‌کردن ۴- حل مشکل می‌کند- بر جوانان عیب نیست- همسر حضرت یعقوب(ع) ۵- دستورات- بسیار مرغوب- طرف ۶- شرمنده- از سازهای زهی مضرابی موسیقی سنتی ایران- یغما ۷- تعجب زنانه- آلبومی با آواز عبدالحسین مختاباد- آتش ۸- ملیح- زیاده‌خواهی- قدح ۹- در توضیح کلام به کار می‌رود- دستگاهی در موسیقی ایرانی- پول ژاپن ۱۰- نام چند تن از پادشاهان فرانسه بود- سرباز نیروی دریایی- حیوان پیشانی سفید ۱۱- ضمیر اول‌شخص- اهل هند- صورت غیرمادی هر یک از مخلوقات در آیین زرتشتی ۱۲- قلاب کمربند- از ارائه‌های ادبی- حاصل تأثیر چند عامل ۱۳- قوم مغول- مثل و مانند- گذرگاه ۱۴- مکان ملاقات- کلید خودرو- موزه پاریس ۱۵- اصطلاحی در بسکتبال- رسوم و باورهای پذیرفته‌شده جامعه- از نقوش زیبا در هنر نگارگری

عمودی:

۱- تکرار حرفی- بیماری کم‌شدن گلبول‌های سرخ- استقراریافته ۲- روده‌ها- علمی که به بررسی و توصیف پدیدارهای اجتماعی بدون تبیین آنها می‌پردازد ۳- آزادی‌خواه- فاعل- دوست خواندنی ۴- ستایشگر- چهره‌نما- چند رأی ۵- سیاه‌زخم- تکاور ۶- نهمین ماه میلادی- کندن گل- آب‌بند ۷- ماده آرایشی ناخن- مجموع رفتارهای متقابل- تکیه‌کلام درویش ۸- خانه ساحلی- همراه فلان- شنوا ۹- فرماندهان- جایی میان دوزخ و بهشت- گرم‌ترین سیاره ۱۰- دشنام‌دادن- ادویه معروف لبنانی- رئیس‌جمهور اتحاد جماهیر شوروی که باعث فروپاشی این کشور شد ۱۱- به حالت خمیده- افسر شهربانی قدیم ۱۲- احمق- نشان‌دادن- نمایش‌نامه معروف شکسپیر ۱۳- از القاب امرای ترک- پدر آذری- چهره‌پرداز ۱۴- فیلمی کمدی درام به کارگردانی نورا افرون و بازی مریل استریپ- امپراتور دیوانه روم باستان ۱۵- وضع موجود- مسافر پیاده- ردیف

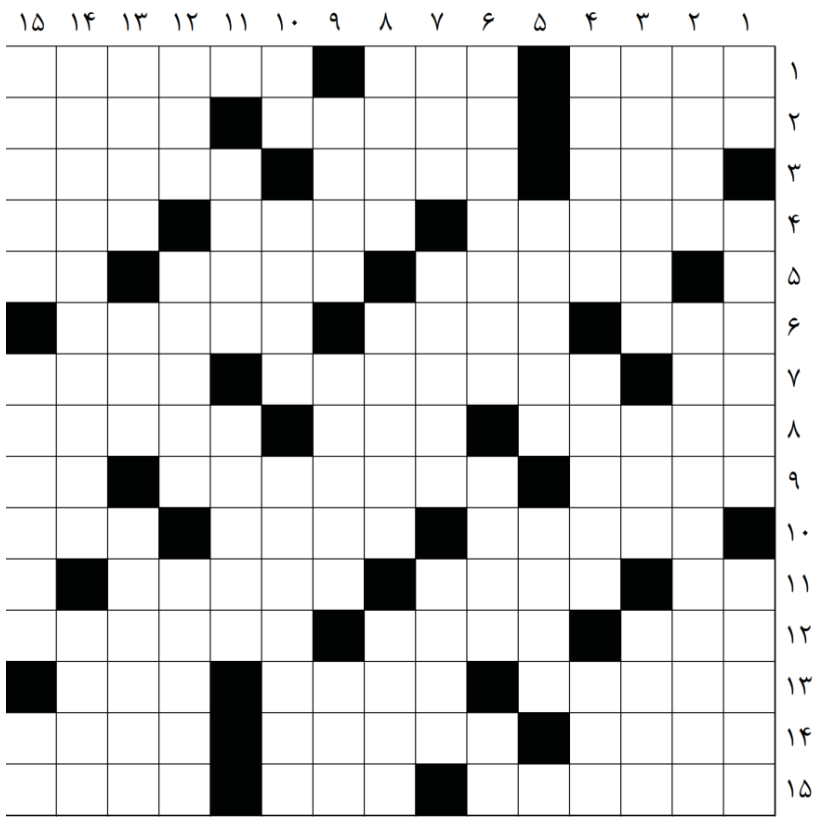

حل سودوکو ۴۱۱۹

۶	۹	۳	۷	۴	۱	۲	۸	۵
۵	۱	۸	۳	۶	۲	۷	۹	۴
۴	۷	۲	۸	۹	۵	۳	۶	۱
۲	۳	۱	۵	۸	۴	۹	۷	۶
۸	۶	۵	۹	۲	۷	۱	۴	۳
۷	۴	۹	۱	۳	۶	۸	۵	۲
۳	۲	۴	۶	۷	۸	۵	۱	۹
۹	۵	۷	۴	۱	۳	۶	۲	۸
۱	۸	۶	۲	۵	۹	۴	۳	۷

۴	۳	۹	۶	۵	۸	۱	۷	۲
۷	۸	۶	۲	۹	۱	۳	۴	۵
۵	۱	۲	۴	۷	۳	۶	۸	۹
۶	۹	۴	۱	۸	۲	۵	۳	۷
۱	۵	۷	۹	۳	۶	۴	۲	۸
۸	۲	۳	۵	۴	۷	۹	۶	۱
۳	۶	۱	۷	۲	۹	۸	۵	۴
۹	۷	۵	۸	۶	۴	۲	۱	۳
۲	۴	۸	۳	۱	۵	۷	۹	۶

حل جدول ۵۱۲۳

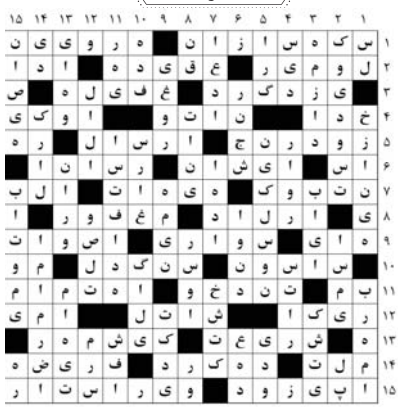

سودوکو سخت ۴۱۲۰

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

				۱	۲		۳	
		۱	۶			۸		۹
					۵		۷	۴
		۵	۱	۲				۳
		۷				۲		
۱				۵	۹	۷		
۵	۶		۲					
۳		۴			۱	۵		
	۱		۵	۶				

سودوکو ساده ۴۱۲۰

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۸	۳	۹		۷				
۲				۹			۵	
		۷			۴			
۳		۲		۸	۹		۷	۶
	۸						۴	
۷	۹		۲	۶		۳		۸
			۹			۷		
	۷			۴				۵
				۵		۶	۹	۱